

Emlékeztető Vértesi Natúrpark fórum

Időpont: 2007. február 9.

Helyszín: 8083 Csákvár, Kenderesi u., Geszner-ház

Meghívottak: a Vértesi Natúrpark területén érintett természetjáró szervezetek és a bakancsosok számára szolgáltatást nyújtó vállalkozók

Résztevők

Név	Szervezet	E-mail
Tarnai Ferenc	Kalandozók Klubja	ftarnai@gmail.com
Rácz Róbert	Kalandozók Klubja	
Lampert Attila	Kalandozók Klubja	
Mécs Csaba	KOKOSZ, SZEI, egyéni vállalkozó	granas@fejernet.hu
Horváth Zoltán	Komárom-Esztergom Megyei Természetbarát Szövetség	
Kovács Ferenc	Fejér Megyei Természetbarát Szövetség	info@fejer-tura.hu
Varró Gusztáv	Fejér Megyei Természetbarát Szövetség	
Kakas Zsuzsa	Fejér Megyei Természetbarát Szövetség	
Kertész István	Fejér Megyei Természetbarát Szövetség	
Pintér József	Fejér Megyei Természetbarát Szövetség	jozsef.pinter@pannonmail.hu
Magyarics Gábor	Pro Vértes Természetvédelmi Közalapítvány	magyarics@vipmail.hu
Bakonyi Réka	Pro Vértes Természetvédelmi Közalapítvány	rekabakonyi@freemail.hu
Klébert Antal	Pro Vértes Természetvédelmi Közalapítvány	
Viszló Levente	Pro Vértes Természetvédelmi Közalapítvány	provertes@provertes.hu
Erős Györgyné	Tatabányai Cement Természetjáró Egyesület	

Móré Jánosné	Tatabányai Cement Természetjáró Egyesül	
Móré János	Tatabányai Cement Természetjáró Egyesül	
Hámori József	TSC	
Möllmann Noémi	Hétkúti Wellness Hotel	
Kerekes Krisztina	Hétkúti Wellness Hotel	krisztina.kerekes@hetkuti.hu
Törzsök Tibor	Falusi turizmus	falusiturizmus.pakozd@index.hu
Törzsök Tiborné	Falusi turizmus	falusiturizmus.pakozd@index.hu
Absóth Katalin	Székesfehérvári Városi Természetbarát Szövetség, Gyöngyvirág Természetbarát Egyesület	

Viszló Levente – Pro Vértes Közalapítvány: A Vértesi Natúrpark megalakulása után arra az elhatározásra jutottunk, hogy az együttműködések elősegítő egyeztető fórumokat szervezünk, melyre szakterületenként szeretnénk meghívni az érdekelteket. Ezen a harmadik fórumon azok a természetjáró szervezetek és a bakancsosok számára szolgáltatást nyújtó vállalkozók szerepelnek, akik a „látókönyvben” vannak.

Az összehívás egyik célja, hogy megvitassuk azokat a konkrét feladatokat, melyeket megvalósíthatnánk, ha megfelelő pénzügyi keret állna rendelkezésünkre. Várjuk ötleteiket, javaslataikat, amelyek összhangban állnak a Natúrpark céljaival. A témák megvitatása végett is fontos, hogy egymást jobban megismerhessük, ezért kérem, hogy mutassák be szervezeteiket/vállalkozásaikat és terveiket a jövőre vonatkozóan.

Számunkra kiemelt jelentőséggel bír, hogy a Natúrparkban elérhető szolgáltatások, programok széles körben ismertté váljanak. Ennek érdekében készítjük leporellós kiadványainkat is. Elképzelésünk az, hogy ezek a natúrpark területén kialakítandó információs szigeteken lesznek elérhetőek, ahol a turisták saját részükre válogathatják össze a rendelkezésre álló információkból azt, amelyre szükségük van.

Erős Györgyné, Móré Jánosné és Móré János – Tatabányai Cement Természetjáró Egyesület: az Egyesületnek 58 tagja van (idősebb, 50–60 körüli korosztály). 2 hetente tartunk rendezvényeket, a tavalyi évben 32 túrát szerveztünk, összesen 1486 fő részvételével 142 500 km-t túráztunk. A Mátyás-kúti pihenőházban havi 2-3 alkalommal töltünk el 6-8 napot, ahol iskolákat, cserkészeket és nyugdíjasokat is fogadunk. Rendszeresen összegyűjtjük a szemetet, odafigyelünk a kirándulókra, ha szükséges elsősegélyt nyújtunk nekik, mi végezzük a Mátyás-

kúti forrás karbantartási munkálatait. Célunk az egészséges életmódra és a környezet szeretetére való nevelés. Az önkormányzattal nagyon jó a kapcsolatunk. A közelmúltban kidőlt egy fa, ami tönkretette a pihenőház tetőszerkezetét és a tűzrakó helyet. A helyreállítási munkálatokat magunk végeztük, amihez a Tatabányai önkormányzat biztosította a cementet, faanyagot, téglát és a facsemetéket.

Viszló Levente: Ha jól tudom, viharfelhők voltak a turistaház felett.

Móré Jánosné: Három szervezet (Vértessomló önkormányzata, Erdészet és az Egyesület) tart igényt a házra. 1971–72-óta van a ház az egyesület kezelésében, tulajdonképpen mi építettük társadalmi munkában, amihez az anyagot a szakszervezet biztosította egy elkülönített központi forrásból. Az Erdőgazdaság 2004-ben kért minket, hogy adjuk át nekik a házat, melyre alapot a rendezetlen tulajdonviszony adott. Beszereztük a szükséges papírokat és az Államkincstárhoz fordultunk, ahol elutasították igényünket. Jelenleg úgy áll a helyzet, hogy bár az Egyesület tulajdonába, kezelésébe nem kerül a ház, de ingyenes használati jogot kapunk.

Viszló Levente: Meg kellene próbálni kezelői jogot szerezni az Egyesületnek.

Hámori József – Tatabányai TSC: 50 éves a szakosztály, a tagok között a fiatalabb és az idősebb korosztály képviselői is jelen vannak. Havonta szoktunk találkozni és megbeszéléseket tartani. Sok túrát szervezünk, amik között vannak évesen visszatérők is. A Tatabánya 30 nevű túrát októberben rendezzük, a tavalyi évben 600-an vettek részt a rendezvényen. Az ország minden részéről (Szeged, Debrecen, Miskolc), sőt még külföldről (Anglia, Szlovákia) is érkeztek résztvevők. A Föld Napja alkalmából minden évben megtisztítjuk az erdőt az eldobált szeméttől. A Szarvas-kút nagyon rossz állapotban van, le kellene cserélni a tetőszerkezetet, amihez szeretnénk támogatást kérni.

Kerekes Krisztina és Möllmann Noémi – Hétkúti Lovaspark (Mór): Oroszlány és Pusztavám között a Dobai-kútnál van egy 3 emeletes turistaház jellegű épület. A házban konyha, mosdó, étkező, társalgó, szobák találhatóak. Körbe van kerítve, saját játszótér, focipálya és sütőhely tartozik hozzá. Mind a 3 emeletet fel lehet használni, de felújításra szorul.

Törzsök Tibor – Fejér Megye Falusi Turizmusáért Egyesület:

1. Falusi vendégasztal – nem feltétlenül kell a turistának szállást igénybe vennie ahhoz, hogy helyi ízelet tartalmazó ételeket kóstolhasson – ez az egyik lehetőség a falusi turizmus részéről.
2. A lovas túraútvonalat a bakancsosok bevonásával kell kijelölni.
3. Quadosok problémát jelentenek.

Rácz Róbert, Lampert Attila és Tarnai Ferenc – Kalandozók Klubja: Móron és környékén egyesületbe kell fogni a természetjárókat, madarasokat és a fotósokat. Évente több alkalommal szervezünk teljesítmény-, kaland- és éjszakai túrákat.

Mécs Csaba – Gránás Turistaház (Gánt): Az erdei iskolánk keretében a helyi specifikumokat próbáljuk bemutatni. Nagy hangsúlyt fektetünk a gyerekek oktatására és szemléletformálására. Célunk egy látogató- és oktatóközpont létrehozása a településen.

Horváth Zoltán – Komárom-Esztergom Megyei Természetbarát Szövetség: 1949-ben alakult a szövetség, 18 szakosztályban 800 tagja van. 12 éve tanítom a természetjárást, amit a jövőben is folytatni kívánok. Folyamatosan végezzük az utak karbantartását. 6 turistaház található a területen, ezek közül egyik sem a szervezet tulajdona. Hagyományos rendezvényeink a Gerecse 10, 20 és 50. A Gerecse 50-en tavaly 2600-an indultak. A túrák engedélyeztetése problémás a különböző hatóságoknál (tavaly például 100000 Ft-ra büntettek meg minket véleményem szerint jogtalanul, amit fellebbeztünk, de aztán végül az összeg felét be kellett fizetnem).

Kovács Ferenc – Fejér Megyei Természetbarát Szövetség: 1740 tagunk van, sajnos ez a létszám csökken. Két országos túraútvonal halad át a területen (Kék és a Piros). 20 éven keresztül rendeztük meg a Vértes 50 teljesítmény túrát, ennek utódja Gánt központtal a Vértesi Barangolás és Csákvár központtal a Kozma-túra. 2007-ben a fő feladat a kerékpáros túraútvonal kialakítása a Velencei-hegységben, ami becsatlakozik a Vértesi Natúrparkba Lovasberényen és Pátkán át. Örülök, hogy létrejött ez a fórum és szeretném, ha lenne folytatása. Egyesült erővel fel kell lépni a motorosok és a quadosok ellen úgy, hogy a technikai sportoknak törvényes kereteket kell szabni. Fontos lenne a vadászat, a lovas- és gyalogos turizmus összehangolása. A szervezett gyalogtúra mozgalmakra nagyon nehéz engedélyt szerezni, mintha a hatóságok nem szívesen látnának minket a területen.

Varró Gusztáv – Fejér Megyei Természetbarát Szövetség: 33 éven át aktívan részt vettem a Szövetség munkájában, most tiszteletbeli elnök vagyok. A taglétszám csökken, de a rendezvények látogatólétszáma folyamatosan növekszik. Sokan nem tudják, hogy hogyan kell viselkedni a természetben ezért fontos a szervezett túravezetés. A Magyar Természetbarát Szövetség elengedte az egykori Természetvédelmi Szolgálat keretében tevékenykedők kezét, ezért érdemes volna ezt is – legalább térségi, regionális szinten – ismét felkarolni.

Kakas Zsuzsa – Fejér Megyei Természetbarát Szövetség: Elnökségi tag, túravezető és a vérteskozmai turistaház vezetője vagyok. Sok teljesítménytúrán veszek részt. Örömmel tapasztalom, hogy egyre több gyerek vesz részt szüleivel, nagyszüleivel ezeken az 5-10 km-es túrákon.

Pintér József – Fejér Megyei Természetbarát Szövetség: a Szövetség 2 éve vette át a Gánthoz tartozó vértesszomai turistaházat. A házban víz és villany van. Különböző belső munkálatokat elvégeztünk, és a tetőszerkezetet is felújítottuk. Januárban szerveztük meg Hó-Fejérke nevű túránkat, amin 1100-an vettek részt.

Kertész István – Fejér Megyei Természetbarát Szövetség: Nagyon örülök, hogy egyre több szervezett túra és egyre több résztvevő van. A lovas túrának is örülök, de annak nem, ha az a bakancsosok útvonalát kívánja igénybe venni. Sopronban meg tudták oldani, hogy a gyalogosok, a lovasok és a biciklisek külön úton közlekedjenek. Problémát jelent a turistahelyek árszínvonala, mert ezek nem a hétköznapi átlagember pénztárcájához és lehetőségeihez igazodnak.

Viszló Levente: Célunk a megváltozott társadalmi környezetben azokat az embereket összefogni, akik a természetben örömet lelnek. Óriási dolog a Natúrpark létrejötte, mert egy alulról építkező kezdeményezés és összefogás végeredménye.

Legnagyobb probléma, hogy jelenleg nem lehet kezelni a technikai sportokkal kapcsolatos problémákat. Sok orvos, rendőr és ügyvéd van közöttük, akik a hét közben felhalmozódott stresszhatásokat így próbálják meg levezetni. Ha szólni mer nekik az ember, erélyesen visszaszólnak és fenyegetőznek. Sajnos a jogszabályok sem lépnek fel kellő eréllyel a tevékenységekkel szemben. Egyet tehetünk, hogy minél szélesebb körökből kell az állami hivatalok felé ezt a problémát jelezni, lássák, hogy egy osztársadalmi problémáról van szó. Nem tudunk kijelölni egy meghatározott területet, de ha lehetne, az sem jelentene megoldást, mert akkor a szélrózsa minden irányából megindulna oda az áradat.

Az általunk közvetíteni kívánt szemléletmód elterjesztésének érdekében tömegrendezvényeket kell szervezni a vadászok, erdészek és a gyerekek bevonásával, például egy tavaszi szemétszedést.

Hámori József: Jó alkalom lenne erre a Föld Napja.

Varró Gusztáv: Ha nem lesz rekultiválva a Meleges, mi lenne, ha az lenne a quadosok és a terepmotorosok pályája.

Viszló Levente: Az a baj, hogy egy vadász hallgatólagosan beleegyezett, és azóta a szélrózsa minden irányából özönlenek ide a motorosok.

Móré Jánosné: Vértessomlón kijelölt pálya van, de mégis az erdőben motoroznak.

Kovács Ferenc: Jól hallottam, hogy Csákváron quad pálya lesz?

Viszló Levente: Schuszter Sándor építi saját területén, saját quadokkal.

Móré Jánosné: Jogszámban kellene szabályozni a quadosok és a terepmotorosok tevékenységét.

Viszló Levente: Most pedig átadnám a szót Magyarics Gábornak, a Pro Vértes Közalapítvány turisztikai programkoordinátorának, hogy mutassa be a Natúrparkot népszerűsítő 60 darabból álló kiadványsorozatot és a lovastúra-útvonalat.

Magyarics Gábor – Pro Vértes Természetvédelmi Közalapítvány: A kiadvány-sorozat célja a Natúrpark területén lévő értékek bemutatása. A 60 darab elkészülése után szándékunkban áll még 12 kiadvány elkészítése a turisták rendelkezésére álló szálláshelyekről és programokról. A lovastúra-útvonal egy olyan, engedélyekkel rendelkező útvonal, amire az országban még nincs példa. Le van egyeztetve az összes önkormányzattal, a Vértesi Erdő Rt.-vel. Egy 140-150 km-es körtúráról van szó, aminek kijelölt útvonala van, útirányjelző táblákkal és pihenőhellyel.

Viszló Levente: A bemutatkozás után térjünk át a konkrét elképzelésekre, feladatokra. Szeretnénk egységes formába önteni a Natúrpark természetjárást, aktív kikapcsolódást segítő infrastruktúráját. Ennek szemléltetése érdekében képeket adok körbe a kialakításhoz kapcsolódóan (szalonnasütő hely, pihenő hely, esőbeálló, toalett, hulladékgyűjtő). Önöktől pedig várjuk az Önök tevékenységével kapcsolatos további ötleteket, és a megvalósításukhoz szükséges háttérdocumentumokat. Ezeket ugyanis megpróbáljuk pályázati anyagokká gyúrni, de ezt csak hozott anyagból tudjuk megtenni.

Móré Jánosné: Problémát jelent, hogy az erdészet mindig zárja a sorompóit, és ha egy csoport autóval vagy busszal szeretné megközelíteni a területet, vissza kell fordulniuk.

Viszló Levente: Ez az autótömeg ellen van. A sorompó mellett a gyalogos és a kerékpáros el tud haladni. Kulcsot kell kérni az erdészettől.

Móré Jánosné: Szeretném javasolni a Mátyás-kúti turistaház rendbetételét, a forrás helyrehozását, híd építését és asztalok kihelyezését.

Viszló Levente: A turistaházak, források, pihenőhelyek felújítása hangsúlyos részét képezi most összeállításra kerülő, pályázatot megalapozó projekt-javaslatnak. Olyan költségvetést kell ehhez készíteni, amely azt tartalmazza, hogy mennyibe kerülne a munkák külső vállalkozók általi elvégzése.

Móré Jánosné: A ház előtti korlátokat is bele lehet írni?

Viszló Levente: Igen, mindent tegyünk bele.

Móré Jánosné: A ház nem a mi tulajdonunk, hanem a Kincstáré. Ez nem probléma?

Viszló Levente: Ilyen esetben az érintettek beleegyezése szükséges.

Kovács Ferenc: Javasolnám a túraújtjaink berendezettségének javítását, komfortosabbá tételét pihenőhelyek kialakításával, források rendbetételével. Legalább egy kilátót kellene építeni, mondjuk Gántra vagy Csókakőre, biztosan vonzaná az embereket.

Pintér József: Szerintem Várgesztes is szóba jöhet.

Hámori József: A Szép Ilonka-forrás is nagyon el van hanyagolva.

Kovács Ferenc: Szervezett túramozgalmakra van szükség, ami rendszeres testmozgásra serkentené az embereket.

Viszló Levente: Gyerekek számára modern eszközök (pl.: GPS) segítségével lehetne csalogatóbbá tenni.

Pintér József: A turistaútvonalak mentén olyan útirányjelző táblákat kell elhelyezni, amin fel van tüntetve, hogy hol vagyunk, a további útvonalak és az, hogy mi hány kilométerre található.

Kovács Ferenc: Szabványosítva van, hogy egy ilyen táblán minek kell szerepelnie. Szerintem, az lenne a legtartósabb, ha a szöveg gravírozással kerülne rá. Megközelítőleg 18.000 forintba kerülne egy ilyen tábla felállítással együtt. A Vértesben körülbelül 50-100 darab kellene.

Pintér József: A Natúrpark emblémája legyen rajta minden oszlopon.

Viszló Levente: Egy másik nagy projekt-javaslatunk a Vértesi Natúrpark túrakerékpáros úthálózatának kijelölése, és egy kerékpárkölcsonzó hálózat kialakítása. A kölcsönzők kapcsolatban lennének egymással, tehát ha valaki Csákváron bérel kerékpárt, azt Móron is leadhatná.

Mi már szerveztünk egy akkreditált lovas túravezető tanfolyamot, oklevelet is tudtunk adni. Ilyen képzést tervezünk gyalogos túravezetőre vonatkozólag is. Mindenkitől kérünk olyan neveket az adott településen, akik részt tudnak venni a képzésen, a rendelkezésre álló adatokból pedig szeretnénk egy adatbázist kialakítani.

Horváth Zoltán: Célszerű lenne ezt a képzést a természetbarát szövetségek keretében folyó túravezető képzéssel (kerékpáros is!) összehangolni. Ezek adhatnák az alapot, amelyre építve egy kiegészítő képzés keretében kerülhetne sor a Vértesi Natúrparkkal kapcsolatos ismeretek átadására. Az első ilyen kiegészítő képzést meg is lehetne hirdetni a szövetségek keretében már tevékenykedő túravezetők között.

Viszló Levente: A Környezetvédelmi és Vízügyi Minisztérium felmérést készített arra vonatkozólag, hogy milyen igénnyel rendelkeznek a kirándulók, túrázók a természetben való kikapcsolódásakor. Első helyen szerepelt az a szempont, hogy helyi emberekkel szeretnének megismerkedni, akik „sok mesélővel”-val rendelkeznek. Nagyon fontosnak tartják még azt, hogy helyi ízekkel találkozzanak. Általánosságban véve a túrázóknak nincsenek extra igényeik, és nincsenek rombolási szándékaik. A felsőfokú végzettséggel rendelkezők törekszenek leginkább az adott terület mélyrehatóbb ismeretére. Nagyon fontosnak tartom, hogy minél több érzékszerv vegyen részt a megismerésben, mert az élmény annál maradandóbb és egyedibb. További tervünk az, hogy több, működésünkkel azonosulni tudó érdekcsoporttal partneri viszonyt alakítsunk ki, ami által széles társadalmi alapokon nyugvó együttműködést valósítanánk meg. Azt elmondhatjuk, hogy a Vértesi Natúrpark megalakulásával egy megyehatárokon átnyúló együttműködés jött létre.

A turizmus egy nagyon gyorsan fejlődő iparág, melyet ha ügyesen és közösen fejlesztünk, akkor a megélhetésünket is biztosítja. Mindezekhez a Pro Vértes Közalapítvány segítő kezét nyújt, de ugyanakkor még egyszer kihangsúlyoznám, hogy csak hozott anyagból tudunk dolgozni. A natúrparki együttműködés hosszú távra mutathat, különösen, ha nemsokára rendelkezniénk Natúrpark védjeggyel, mely igazolná és egyben bizalomgerjesztőként szolgálna a vendéglátás, illetőleg helyi termékek kiváló minőségét illetően.

Köszönöm a figyelmet!